

TERÂVİH İLE KIYAM (GECE) NAMAZI ARASINDAKİ FARK

[Türkçe — Turkish — ترکی]

Abdullah b. Abdurrahman el-Cibrîn

TERCEME: MUHAMMED ŞAHİN

TETKİK: ALİ RIZA ŞAHİN

2011 - 1432

IslamHouse.com

﴿ الفرق بين صلاة التراويح والقيام ﴾

« باللغة التركية »

عبد الله بن عبد الرحمن الجبرين

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2011 - 1432

IslamHouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Soru:

Terâvih ile kıyam (gece) namazı arasındaki fark nedir?

Kıyam namazını, Ramazan'ın son on gecesine tahsis etmenin delili nedir?

Kıyam namazının kıraatını, rükû ve secdesini uzatmaya dâir bir delil var mıdır?

Cevap:

Terâvih namazı, -daha önce de geçtiği üzere- Ramazan gecelerini namazla geçirmektir. Fakat son on gecesinde namazı uzatmaya kıyam adı verilir.

Buhârî ve Müslim'in sahihlerinde Âişe'den - Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

((كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا دَخَلَ الْعَشْرَ - شَدَّ مِئْزَرَهُ
وَأَحْيَا لَيْلَهُ وَأَيَّقَطَ أَهْلَهُ.))

[متفق عليه]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Ramazan'ın son on günü girdiğinde izarını bağlar, gecelerini ihyâ eder ve âilesini de uyandırır."¹

İbn-i Receb "el-Letâif"²te bu konuda şöyle demiştir: "Muhtemeldir ki gecenin tamamını ibâdetle geçirirdi."

Zayıf bir hadiste şu lafızla rivâyet edilmiştir:

"Gecenin tamamını ibâdetle geçirirdi."

Müsned'de yine Âişe'den -Allah ondan râzı olsun- şöyle rivâyet edilmiştir:

((كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَخْلُطُ الْعِشْرِينَ بِصَلَاةٍ وَنَوْمٍ، فَإِذَا كَانَ الْعَشْرُ شَمَّرَ وَشَدَّ الْمِئْزَرَ.)) [رواه أحمد]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Ramazan'ın ilk yirmi gününde namazla uykuyu karıştırırdı. Son on güne girdiği zaman paçaları sıvar, izarını bağlardı."²

¹ Buhârî ve Müslim

² Ahmed

Ebu Nuaym, Enes'ten zayıf bir isnadla şunu nakletti:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Ramazan girdiği zaman geceleri hem ibâdet eder, hem de uyardı. Ramazan'ın yirmidördü olduğu zaman artık gece uykusunu tatmazdı."

İbn Receb "izarını bağlardı" sözünün anlamı hakkında şöyle demiştir:

"Doğrusu hanımlardan ayrı kaldığı kastedilmiştir. Âişe ve Enes hadisinden açıkça anlaşılan budur.

Ramazan çıkıncaya kadar yatağına girmediği şeklinde de yorumlanmıştır. Enes hadisinde şöyle geçer:

"Yatağını dürerdi ve kadınlardan ayrı kalırdı."

Yine Müslim, Huzeyfe'den şöyle rivâyet etmiştir:

"Bir gece ben, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte namaz kıldım. Bakara sûresini okumaya başladı. Yüz âyetten sonra rükû eder dedim, sonra okumaya devam etti. Bu sûreyi bitirince

rüku eder dedim, yapmadı. Okumaya devam etti. Sonra Nisâ sûresine başladı. Onu da okudu. Sonra Âl-i İmrân sûresine başladı. Onu da okudu. Hem de ağır ağır (tertil üzere) okudu. Öyle ki, içinde tesbih bulunan bir âyete rastladığında tesbih etti. Bir dilek âyetine rastladığında dilekte bulundu. Sığınma âyetine rastladığında da (azaptan) Allah'a sığındı. Sonra rükûa varıp:

'Subhane Rabbiye'l-Azim' (Büyük olan Rabbimi tesbih ederim) dedi. Rükûu da kıyamı kadar uzundu. Sonra:

'Semiallahu limen hamideh' (Allah kendisine hamd edeni işitir) dedi. Ardından hemen:

'Rabbena leke'l-hamd' (Ey Rabbimiz hamd sana mahsustur) dedi.

Sonra rüku yaptığı kadar uzunca ayakta durdu. Sonra secdeye vardı. Secdede:

'Subhane Rabbiye'l-a'la' (Yüce olan Rabbimi tesbih ederim) dedi.

Secdesinin uzunluğu kıyamına yakın idi."

Buhari ve Müslim, İbn-i Mesud'un -Allah ondan râzı olsun- şöyle dediğini rivâyet ettiler:

"Rasûlullah -sallallahu aleÿhi ve sellem- ile birlikte namaz kıldım. O kadar çok uzattı ki, hatta bir ara kötü bir şey yapmayı düşündüm. Oturup onu yalnız bırakmayı düşündüm."

Bu hadislerden şu sonuç çıkartılır:

Peygamber -sallallahu aleÿhi ve sellem- kıyama uzatması, namazın rükünlerini uzatması ve özellikle Ramazan'ın son on gününde daha fazla çalışması onun devamlı yaptığı bir sünnetidir.

Allah en iyi bilendir.¹

¹ İbn-i Cibrîn; "Oruçla İlgili Fetvâlar", s: 149-151